

Εκεί γύρω στο '74, ο μικρός «άσσος φίλτρο», με περιεχόμενο δέκα σιγαρέτα, είχε επτάμιση δραχμούλες. Ήταν ένα πενήνταράκι πιο ακριβός από το αντίστοιχο «Καρελάκι». Κασετίνα αμφότερα, βέβαια. Ένα ποσό που μπορούσε να αντέξει ένας νεαρός, μη φανατικός καπνιστής όσο και μη φανατικός μαθητής του Γυμνασίου.

Τότε που η αντίδραση για την βίαιη μετριότητα των διδασκόντων, υπήρχαν και εξαιρέσεις κάποτε θα αναφερθούν, έφερνε τις μικρές παρέες σε ένα όμορφα παρακμιακό, σκοτεινό καφενέ των τερματικών του ΚΤΕΛ προκειμένου να αποφύγουν δια της μεθόδου της κοπάνας, κάποιες δυσάρεστες ώρες διδασκαλίας.

Ο τόπος, χωρίς να το ήξερε, περνούσε τους τελευταίους μήνες του Ιωαννιδικού καθεστώτος, η Λευκωσία ήταν ακόμα ενιαία και το Βερολίνο διχοτομημένο. Σήμερα είναι ανάποδα. Αν εξαιρέσεις το βραχνά του σχολείου και τα σημάδια από τον περασμένο [Νοέμβρη](#), η ζωή πρόβαλε σαν ένα φωτεινό μονοπάτι γεμάτο υποσχέσεις και μια ισχυρή βούληση για να αλλάξουν όλα. Ήταν και ο διαφορετικός τρόπος που παλλόταν εκείνη η νεανική καρδιά στη θέα κάποιων προσώπων.

Τα θυμήθηκα όλα τούτα με την ανάγνωση χθεσινής ειδήσης: «*Η Παπαστράτος 86 χρόνια μετά την ίδρυσή της παύει να είναι καπνοβιομηχανία με την παραδοσιακή της μορφή. Με την εγκατάσταση των μηχανημάτων για την παραγωγή των ράβδων καπνού σιγά σιγά θα μειώνεται η παραγωγή των τσιγάρων και θα υπάρξει πλήρης διακοπή σε βάθος τριών χρόνων με τις εγχώριες ανάγκες σε τσιγάρα να καλύπτονται από άλλα εργοστάσια.*»

Έχοντας διακόψει κάθε σχέση με τον καπνό δεκατέσσερα χρόνια, δεν θα είχα λόγους να ενδιαφερθώ για μια τέτοια είδηση. Είναι όμως το περελθόν, που για μια ακόμα φορά ανακάτεψε το παρόν. Είναι και το γεγονός ότι κάποτε υπήρχαν παθητικοί καπνιστές. Τώρα σαν να καταλαμβάνουν το χώρο αντιπαθητικοί αντικαπνιστές και όχι τόσο συμπαθείς καπνιστές. Βγάζουν τσιγάρα από μικρά μαλακά πακέτα, τα οποία στοιχίζουν 4 ευρώ (ή χίλιες τριακόσιες τόσες δραχμούλες) και πάνω τους εικονίζονται όλες οι αρώστιες και οι πληγές του κόσμου.

Αυτά σκεφτόμουν στην μεγάλη διασταύρωση, όπου ο υπαίθριος πωλητής γαλανόλευκων κάπνιζε μερακλίδικα. Κυμάτιζαν οι σημαίες κάτω από το λαμπρό ουρανό που καθάριζε ο ευχάριστος πουνέντης, την παραμονή της 25ης. Για τα της εθνικής εορτής όμως, demain.

υ.γ. Στην φιλολογία για τον μικρό άσσο και το καρελάκι ας προστεθεί και τούτο το πραγματικό γεγονός

Διδακτική σεζόν '72 - 73. Γνωστό τότε και ως tsap - tsap college Χέυδεν & Αχαρνών γωνία, το 2ο Γυμνάσιο που εκείνη την εποχή είναι ένα ερείπιο. Ο καθηγητής Κ. Δαματόπουλος κοιτάζει αφηρημένα από το μπαλκονάκι, τους μαθητές πριν μπούν στο σχολείο. Αναμεσα τους ο [Τάσος](#) που πριν περάσει στο προαύλιο αγοράζει ένα Καρελάκι, από το περίπτερο που δεν υπάρχει πιά. Γίνεται η πρώτη ώρα και λίγο αργότερα ο καθηγητής καλεί τον μαθητή στο γραφείο. Παρουσιάζεται ο μαθητής, προχωρά ο καθηγητής προς το μέρος του και του αστράφτει ένα χαστούκι λέγοντας: «Καρελάκι ε; Καρελάκι;».

Ενδεικτικό περιστατικό μιας άλλης εποχής, με άλλα διδακτικά έθιμα και άλλα καπνιστικά απαγορευτικά.